

تمرین‌های دوره استدلال‌ورزی نقادانه – هفته دوم

نام و نام خانوادگی، گروه کلاس (گروه صبح / گروه عصر)

تمرین‌های آموزشی:

۱. تمرین (فردی): برداشت فکری خود را از جلسه کلاسی و بحث‌های گروهی خود بنویسید. می‌توانید به مهم‌ترین برداشت‌های شخصی و پرسش‌های خود اشاره کنید. نوشتن چنین برداشتی به عمیق شدن یادگیری و شبکه‌ای شدن دانش در ذهنتان کمک می‌کند. برداشت‌ها را در گروه تلگرامی منتشر کنید.

۲. تمرین (گروهی): مشخص کنید هر یک از عبارات زیر از چند ادعا تشکیل شده است و چند ادعا در آن‌ها (از جانب گوینده) تصدیق شده است:

مثال حل شده: سعید می‌پذیرد که اشتباه کرده است.

دو ادعا: «الف» که «ب».

۱. الف: سعید می‌پذیرد.

۲. ب: اشتباه کرده است.

هر دو ادعا تصدیق شده‌اند.

مثال حل شده: من برای تعطیلات یک پژو پرشیا می‌خواهم، اما امسال سرحال نبوده‌ام.

سه ادعا: ۱. الف اما ب

۲. الف: من برای تعطیلات یک پژو پرشیا می‌خواهم.

۳. ب: امسال سرحال نبوده‌ام.

هر سه ادعا تصدیق شده‌اند.

(۱) اگر ایرج کار جدید را بگیرد، بیشتر پول در می‌آورد.

یک ادعا: اگر «الف» آنگاه «ب»

تصدیق شده است.

(۲) مردی را دیدم که فقط یک کفش داشت.

دو ادعا: «الف» که «ب»

۱. الف: مردی را دیدم

۲. ب: آن مرد فقط یک کفش داشت.

هر دو ادعا تصدیق شده‌اند.

(۳) من آقای رضوی را که برای انتخابات نامزد شده بود، دیدم.

دو ادعا: «الف» که «ب»

۱. الف: من آقای رضوی را دیدم.

۲. ب: آقای رضوی برای انتخابات نامزد شده است.
هر دو ادعا تصدیق شده‌اند.

(۴) دموکریتوس، فیلسوف یونانی، باور داشت که همه اشیاء از اتم‌ها ساخته شده‌اند.

سه ادعا:

۱. «ج»: «الف» باور داشت که «ب»

۲. الف: دموکریتوس، فیلسوف یونانی است.

۳. ب: همه اشیاء از اتم‌ها ساخته شده‌اند.

فقط ادعای یک و دو تصدیق شده‌اند.

(۵) اینکه بسیاری حشرات توسط مواد شیمیایی با هم ارتباط برقرار می‌کنند، پدیده شناخته شده‌ای است.

دو ادعا: اینکه «الف»، «ب»

۱. الف: بسیاری حشرات توسط مواد شیمیایی با هم ارتباط برقرار می‌کنند.

۲. اینکه «الف»، «ب»: پدیده شناخته شده‌ای است.

هر دو ادعا تصدیق شده‌اند.

(۶) اگرچه خانم زرگر، شواهد کافی برای متهم کردن دزد نداشت، می‌دانست که او گناهکار است.

چهار ادعا:

۱. اگرچه «الف»، «ب»

۲. الف: خانم زرگر شواهد کافی برای متهم کردن دزد نداشت.

۳. ب می‌دانست که «ج».

۴. ج: او گناهکار است.

هر چهار ادعا تصدیق شده‌اند.

(۷) پس از چاپ سرمقاله تند در نشریه دانشجویی، رئیس دانشکده گفت که باید دانشجویان را دید، اما نباید حرفشان را شنید.

شش ادعا:

۱. پس از «الف»، «ب»

۲. الف: سرمقاله تند در نشریه دانشجویی چاپ شد.

۳. ب: «ج» که «د»

ج: رئیس دانشکده گفت.

۴. د: «ه» اما «ی»

۵. ه: باید دانشجویان را دید.

۶. ی: نباید حرفشان را شنید.

سه ادعای آخر تصدیق نشده‌اند.

البته از ضرب این ادعاها درهم می‌توان ادعاهای تازه‌ای ساخت که ما فعلا در نظر نمی‌گیریم.

۳. تمرین (گروهی): برای هریک از جملات زیر، جمله دیگری بیابید که همان گزاره (یا گزاره‌ها) را بیان کند. می‌توانید با حفظ معنای جمله، کلمات، یا ساختار دستوری، یا هر دو را تغییر دهید.

(۱) لاله و احمد موقع نهار همدیگر را دیدند.

وقت ناهار لاله احمد را دید.

۲) احتمالا امروز باران نمی‌بارد.

یقین ندارم که امروز باران نمی‌بارد.

۳) طعم گیلاس فیلم خوبی بود، اما ریتمی آهسته داشت.

اگرچه ریتم فیلم طعم گیلاس کند بود، ولی در کل فیلم خوبی بود.

۴) همه انسان‌ها برابر خلق شده‌اند.

در خلقت انسان‌ها اصل برابری حاکم است.

۵) جان کالوین می‌گفت که مردم ذاتا شروراند، اما من قبول ندارم.

اگرچه به قول جان کالوین، مردم ذاتا شروراند، ولی من این ادعا را نمی‌پذیرم.

پاسخ یکی از رفیق‌های وحید مرادی: جان کالوین برای خودش به زری میزند که مردم ذاتا شرورند!

۴. **تمرین (فردی-گروهی): عبارتهای زیر طولانی و تودر تو هستند. تعیین کنید که هریک چند گزاره متمایز را بیان می‌دارد؛ سپس قطعه را چنان بازنویسی کنید که هرگزاره تنها یک بار تصدیق شده باشد.**

۱) روح نامیراست. نمی‌میرد، بلکه برای همیشه باقی است. پیش از تولد بوده و پس از مرگ نیز خواهد بود. روح اصلا نابودشدنی نیست. هیچ چیز نمی‌تواند حیات‌اش را سلب کند. روح جاودان است، نمی‌توان نابودش کرد. جسم، چیز دیگری است: جسم می‌میرد؛ روح تا ابد باقی است. این دو سراسر متفاوتند.

روح نامیراست به این معنا که چیزی نمی‌تواند حیات‌اش را سلب کند، اما جسم این ویژگی را ندارد.

۲) هدف از این رساله بیان یک اصل ساده برای هدایت رفتار اجتماع با افراد توسط اجبار و کنترل است، که یا به صورت اجبار فیزیکی و با مجازات‌های قانونی، یا با تاثیر اخلاقی بر افکار عمومی اعمال می‌شود. آن اصل، که تنها هدفی است که مردمان، چه به صورت فردی و چه جمعی، آگاه‌اند که در آزادی عمل هر یک از افراد اجتماع مداخله می‌کند، اصل صیانت از نفس است. اینکه تنها مقصودی که قانون می‌تواند به نحو موجهی بر اعضای اجتماع متمدن، برخلاف میل و اراده‌شان، اعمال شود جلوگیری از زبان رساندن به دیگران است.... تنها بخشی از اعمال شخص که در قبال آن در برابر جامعه مسئول است؛ آن اعمالی هستند که متوجه دیگران‌اند. در بخشی که به خود شخص مربوط می‌شود، استقلال او مطلق است. شخص حاکم بلامنازع خود، جسم و ذهن‌اش می‌باشد. «در باب آزادی؛ جان استوارت میل»

هدف این رساله بیان اصل صیانت از نفس است که می‌گوید تنها هدفی که با آن، قانون می‌تواند افراد را خلاف میل و اراده‌شان، به کاری وادارد یا از کاری منع کند؛ جلوگیری از زبان رساندن به دیگران است. در مابقی موارد استقلال فرد، مطلق است.

۵. **تمرین (فردی-گروهی): برای هریک از واژگان زیر، دو واژه دیگر بیابید که همان مفهوم را بیان کنند، یکی با دلالت ضمنی مثبت، و دیگری با دلالت ضمنی منفی:**

مثبت	خنثی	منفی
۱. مامور دولت	کارگزار	حقوق‌بگیر
۲. کشور کمونیست	کشوری بر مبنای نظریه سیاسی سوسیالیسم	دیکتاتوری توده‌ها
۳. مرده	از قید حیات رفته	سقط شده
۴. کاسب	فروشنده	به اصطلاح «فروشنده»
۵. متاهل	عبال وار	گرفتار
۶. کند ذهن	معلول ذهنی	عقب‌افتاده